CRNA GORA
Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki
Broj: UP. 0906-63/2026
ESJN: 108067
Podgorica, 04.05.2026.g.

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, u vijeću sastavljenom na osnovu Odluke o sastavu vijeća broj 09-426/25-382/1 od 01.04.2025.g., na osnovu člana 192 stav 1 tačka 8 i člana 206 stav 1 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG", br. 74/19, 03/23, 11/23 i 84/24), u postupku po žalbi „Was Design" DOO Podgorica od 03.03.2026.g., po punomoćniku Ivanu Despotoviću, advokatu iz Podgorice, protiv tenderske dokumentacije Ministarstva javnih radova broj 04-1/26 od 11.02.2026.g. i pojašnjenja tenderske dokumentacije br. 01-426/26-756/1 od 24.02.2026.g. i br. 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. i žalbi „Bemax" DOO Podgorica od 05.03.2026.g., po punomoćniku Filipu Kažiću, advokatu iz Podgorice, protiv tenderske dokumentacije, izmjene broj 1 tenderske dokumentacije od 23.02.2026.g. i izmjene broj 2 tenderske dokumentacije od 24.02.2026.g., na sjednici održanoj dana 04.05.2026.g., donijela je

RJEŠENJE

1. Usvajaju se žalba „Was Design" DOO Podgorica od 03.03.2026.g. i žalba „Bemax" DOO Podgorica od 05.03.2026.g., pa se poništava tenderska dokumentacija Ministarstva javnih radova broj 04-1/26 od 11.02.2026.g. za otvoreni postupak javne nabavke u dijelu tehničke specifikacije predmeta nabavke za stavke 1, 21, 32 i 121, u dijelu tačke 25 Uslova za učešće i zahtjeva u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, u dijelu tehničke dokumentacije: „Saobraćaj", „Konstrukcija" „Hidrotehnika" i „Elektroinstalacije jake struje", te izmjena broj 2 tenderske dokumentacije od 24.02.2026.g.

2. Nalaže se Ministarstvu javnih radova da u roku od 15 dana od dana objavljivanja ovog rješenja, u skladu sa članom 94 Zakona o javnim nabavkama, otkloni nepravilnosti na koje mu je ukazano ovim rješenjem i o tome obavijesti Komisiju za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, u roku od tri dana od dana otklanjanja nepravilnosti.

3. Sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje postupka u iznosu od po 20.000,00 eura,

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki vratiće „Was Design“ DOO Podgorica i „Bemax“ DOO Podgorica, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

4. Obavezuje se Ministarstvo javnih radova da „Was Design“ DOO Podgorica i „Bemax“ DOO Podgorica nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od po 847,00 eura, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

Obrazloženje

Ministarstvo javnih radova, je, kao naručilac, dana 11.02.2026.g. objavilo na ESJN tendersku dokumentaciju broj 04-1/26 za otvoreni postupak javne nabavke radova na zatvaranju i rekultivaciji privremenog skladišta komunalnog i neopasnog građevinskog otpada u Bakovićima u opštini Kolašin, zatim dana 23.02.2026.g. objavilo izmjenu broj 1 tenderske dokumentacije, te dana 24.02.2026.g. objavilo izmjenu broj 2 tenderske dokumentacije.

„Was Design“ DOO Podgorica je dana 03.03.2025.g., putem ESJN, preko punomoćnika Ivana Despotovića, advokata iz Podgorice, izjavio Komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija za zaštitu prava) žalbu zbog bitne povrede pravila postupka iz člana 195 stav 1 tač. 2 i 5 Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN), nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Žalilac u žalbi, u bitnom, ističe da je naručilac tenderskom dokumentacijom, odnosno pojašnjenjem, predvidio da se prihvataju isključivo sertifikati izdati u državama članicama Evropske unije, čime je prekršio čl. 10 i 88 ZJN, iz razloga što je uveo teritorijalno ograničenje koje nije zasnovano na zakonu niti je objektivno opravdano prirodom predmeta nabavke, jer je u dijelu „Drugi uslovi“, između ostalog, predvidio: „Izolacioni sloj mora biti sertifikovan. Sertifikat izdaje organ iz zemlje EU koji je ovlašćen od strane nacionalne vlade da izda sertifikat“, na koji način je neopravdano suzio konkurenciju i onemogućio učešće privrednih subjekata koji raspolažu važećim i tehnički ekvivalentnim sertifikatima izdatim od akreditovanih tijela izvan EU, iako isti mogu dokazivati ispunjenost tehničkih zahtjeva. Dalje, ističe da je naručilac postupio u suprotnosti sa čl. 10 i 88 ZJN, jer nije omogućio dokazivanje ekvivalentnosti drugim tehničkim rješenjima koja obezbjeđuju isti nivo performansi. Naime, ističe da se navedeno odnosi na Sertifikat MEST EN 16416:2016 koji se odnosi na mjerenje Glinene geosintetičke barijere - Određivanje indeksa vodenog fluksa - Metoda permeametra sa fleksibilnim zidovima pri konstantnom pritisku, zatim da je norma ASTM D5887 metoda ispitivanja za mjerenje indeksnog toka u uzorcima obloge od zasićene geosintetske gline koristeći fleksibilnu propusnost zida, te da obije norme mjere hidrauličnu provodljivost (K) izolacionog materijala u jednici mjere m/s. Dalje, ističe da je formulacija naručioca da se norme ne odnose na materijale iz projekta netačna, te da pojašnjenjem tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. nijesu prihvaćene norme EN 16416 i ASTM D5887 bez ikakvog stručnog obrazloženja, iako iste dokazuju traženu tehničku

karakteristiku (koeficijent hidrulične provodljivosti K). Smatra da je naručilac prekršio član 101 ZJN, s obzirom da je predvidio uslov koji nije proporcionalan predmetu nabavke, tačnije obavezu dostavljanja autorizacije proizvođača kao uslov za učešće u postupku, čime je neopravdano uslovio sposobnost eventualnog ponuđača postojanjem direktnog odnosa sa određenim proizvođačem. Dalje, ističe da je naručilac pod stavkom 22 tenderske dokumentacije predvidio da cijena mora obuhvatiti dopremu i montažu postrojenja za proizvodnju trisoplasta ili ekvivalenta na gradilištu, čime je kao obavezan element ponude nametnut određeni način proizvodnje materijala (in site proizvodnja), a ne isključivo zahtijevani funkcionalni rezultat. Naime, ističe da je navedenim uslovom naručilac povrijedio član 88 ZJN, jer je neopravdano ograničio konkurenciju propisujući tehnološki postupak umjesto performanse, te istovremeno povrijedio načelo ravnopravnog tretmana iz člana 10 ZJN, imajući u vidu da se ponuđači koji nude fabrički proizvedene sisteme sa istim tehničkim karakteristikama dovode u neravnopravan položaj. Navodi da je pojašnjenjem tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/1 od 24.02.2026.g. naručilac naveo da će „ukoliko se izvrši ugradnja materijala trisoplasta u skladu sa preporukama proizvođača, koeficijent hidrauličke provodljivosti iznositi K < 10^{-12} m/s“, čime se referentnom proizvodu priznaje pretpostavljena usklađenost sa tehničkim zahtjevima kroz način ugradnje, dok se istovremeno drugim rješenjima nameće stroži režim dokazivanja kroz unaprijed definisane norme i sertifikate. Smatra da je takvim postupanjem naručilac povrijedio član 88 ZJN, jer tehnička specifikacija nije primijenjena na objektivan i jednak način, pa se tako privrednim subjektima ne omogućava ravnopravno dokazivanje ispunjenosti tehničkih zahtjeva ekvivalentnim sredstvima, te povriđen član 10 ZJN, budući da se uslovi dokazivanja primjenjuju selektivno. Dalje, ističe da je takođe istim pojašnjenjem naručilac odbio prihvatanje HDPE membrane kao reference, uz obrazloženje da se „ne radi o istoj vrsti izolacije“, dok je u pojašnjenju tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. prihvatio reference u kojima je HDPE membrana korišćena u kombinaciji sa glinom, smatrajući takav sistem ekvivalentnim mineralnim materijalom. Smatra da ovakva promjena stava naručioca bez jasnog tehničkog i normativnog razgraničenja predstavlja nedosljednu i kontradiktornu primjenu tehničkih kriterijuma, što je suprotno čl. 9, 10 i 88 ZJN, jer uslovi prihvatljivosti referenci nijesu postavljeni jasno, jednoznačno i predvidivo za sve privredne subjekte. Takođe, smatra da je tehnička specifikacija predmeta nabavke formulisana suprotno članu 88 ZJN, jer je u stavkama 6 i 7 (Konstrukcija - nasip od gabiona) naručilac predvidio da „gabioni moraju da ispunjavaju zahteve standarda EN 10223“, dok je u stavkama 83 i 84 (PEHD cijevi) predvidio da kvalitet mora odgovarati standardima EN 12201-2 i EN 805, pri čemu ni u jednoj od navedenih stavki nije predviđena mogućnost dokazivanja ekvivalentnosti, odnosno nije navedeno „ili ekvivalent“. Navodi da naručilac nije usaglasio, odnosno nije adekvatno prilagodio tendersku dokumentaciju jedinicama mjere, primjer za to su stavke 121 (m' dužni vs m^2), 32 (m^2 vs ha) i 21 (paušal vs kom), iz čega proizilazi da se prva jedinica mjere pominje kao obračun u koloni „bitne karakteristike predmeta javne nabavke“, a druga se odnosi na jedinicu mjere u koloni

količine. Dalje, navodi da je cjelokupna tehnička specifikacija predmeta nabavke suprotna čl. 9 i 88 ZJN, iz razloga što se naručilac u istoj poziva na više međunarodnih standarda (EN, DIN, ASTM i dr.), pri čemu isti nijesu označeni kao nacionalno preuzeti standardi (MEST EN), niti je jasno precizirano da li se zahtijeva usklađenost sa važećim standardima u okviru sistema nacionalne standardizacije Crne Gore. Smatra da ovakvo krajnje neprecizno pozivanje na norme može dovesti do različitog tumačenja uslova i arbitrarnog ocjenjivanja ponuda, jer nije jasno da li se zahtijeva primjena konkretnih verzija standarda, njihovih nacionalnih preuzimanja (MEST) ili je dopušteno dokazivanje ekvivalentnim normama. Dalje, ističe da je tenderskom dokumentacijom u dijelu „Drugi uslovi" predviđeno pet posebnih karakteristika koje mora ispuniti ekvivalent materijalu Trisoplast, dok iste tehničke karakteristike nijesu jasno i nedvosmisleno propisane u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke, niti u projektnoj dokumentaciji koja čini sastavni dio postupka javne nabavke, na koji način je naručilac uveo dodatne materijalne zahtjeve van osnovne tehničke specifikacije, čime je stvorena pravna i tehnička neusklađenost dokumentacije. Takođe, ističe da je uslov iz tenderske dokumentacije kojim je zahtijevano da ponuđač mora imati realizovan projekat u vrijednosti od najmanje 3.300.000,00 eura, pri čemu referentni projekat mora obuhvatati izvođenje radova primjenom materijala Trisoplast ili ekvivalent, kao i da imenovani inženjer mora imati iskustvo na projektu iste ili slične vrijednosti, suprotan čl. 8, 12 i 101 ZJN, iz razloga što vezivanjem reference, ne samo za minimalnu novčanu vrijednost od 3.300.000 eura, već i za primjenu tačno određenog materijala (Trisoplast ili ekvivalent), naručilac dodatno sužava krug potencijalnih ponuđača na one koji su već izvodili radove upravo sa tim materijalom, čime se prelazi granica legitimnog dokazivanja sposobnosti i uvodi ograničenje koje nije objektivno opravdano složenošću radova. Navodi da je uslov za učešće u postupku javne nabavke kojim je naručilac predvidio obavezan dolazak i obilazak lokacije suprotan čl. 8 i 12 ZJN, iz razloga što je u pitanju formalni zahtjev koji nije nužan za podnošenje ponude i koji može dovesti do neopravdanog ograničenja konkurencije, jer obaveza fizičkog prisustva kao preduslova za validnost ponude nije proporcionalna predmetu nabavke, posebno imajući u vidu da se sve relevantne tehničke informacije moraju nalaziti u tenderskoj dokumentaciji. Dalje, navodi da je tenderska dokumentacija u dijelu „Drugi uslovi", u kojem se navodi obaveza izvođača da obezbijedi „siguran i nesmetan pristup studentima i zaposlenima", suprotna čl. 8 i 87 ZJN, jer je predmet nabavke izvođenje radova na zatvaranju i rekultivaciji deponije, pa ovakva formulacija nije u vezi sa predmetom nabavke, niti proizlazi iz projektne dokumentacije, čime se stvara činjenična i pravna nejasnoća u pogledu obaveza izvođača. Takođe, navodi da je naručilac počinio bitnu povredu pravila postupka, iz razloga što je pojašnjenjem tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. izvršio izmjenu i dopunu tenderske dokumentacije, jer je u odgovoru na pitanje pod brojem 1 naveo da se pisano ovlašćenje (autorizacija) odnosi na izolacione materijale i trisoplast ili ekvivalent i HDPE membranu, iako u tenderskoj dokumentaciji nigdje nije navedeno da se autorizacija odnosi na HDPE membranu u smislu ekvivalenta

trisoplastu. U konačnom, predlaže da Komisija za zaštitu prava usvoji žalbu i poništi tendersku dokumentaciju, naloži naručiocu da otkloni učinjene nepravilnosti, te da mu vrati sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka u iznosu od 20.000,00 eura, kao i da obaveže naručioca da mu nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 847,00 €, sa uračunatim PDV-om.

„Bemax" DOO Podgorica je dana 05.03.2025.g., putem ESJN, preko punomoćnika Filipa Kažića, advokata iz Podgorice, izjavio Komisiji za zaštitu prava žalbu zbog bitnih povreda pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Žalilac u žalbi, u bitnom, ističe da je izmjena br. 1 tenderske dokumentacije suprotna čl. 8, 86, 87 i 88 ZJN, iz razloga što tehnička dokumentacija koja je objavljena na web-site-u naručioca nejasna, neprecizna i ne omogućava podnošenje odgovarajućih ponuda, kao i da se istom ograničava odnosno sprječava konkurencija između privrednih subjekata primjenom uslova, kriterijuma i mjera kojima se očigledno favorizuju pojedini privredni subjekti, odnosno proizvodi. Dalje, ističe da tehnička dokumentacija ne sadrži sve podatke na osnovu kojih će ponuđaču biti poznati svi troškovi koje može imati u vezi sa predmetom javne nabavke, što je u suprotnosti sa odredbom člana 86 stav 2 ZJN. Takođe, ističe da tehnička dokumentacija nije potpisana ni od strane projektanta ni od strane revidenta, a posebno pri činjenici da je u smislu Zakona o izgradnji objekata revizija tehničke dokumentacije obavezna, zatim da nerevidovana tehnička dokumentacija podliježe promjenama tokom revizije, te da predmjer radova iz takve tehničke dokumentacije nije konačan. Navodi da je u tehničkoj dokumentaciji koja je objavljena na web site-u naručioca, pod nazivom fajla „Saobraćaj" priložen DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE - Knjiga 3 – Saobraćaj, koji ne odgovara sadržaju pojedinih djelova tehničke dokumentacije, jer mu, u konkretnom, nedostaju stranice koje su nabrojane u naslovu kao: „II Numerički dio 3. Predmjer i predračun radova". Naime, ističe da kako navedeni predmjer i predračun radova nedostaju, to na osnovu predmetne (nepotpune) tehničke dokumentacije ponuđač nije u mogućnosti da predvidi sve troškove koje može imati u vezi sa predmetom javne nabavke. Ističe da je u tehničkoj dokumentaciji koja je priložena na web site-u naručioca pod nazivom fajla „Konstrukcija" priložen DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE - Knjiga 2 – Konstrukcija, koji ne odgovara sadržaju pojedinih djelova tehničke dokumentacije, jer mu nedostaju stranice koje su nabrojane u naslovu kao: „7. TEHNIČKI IZVJEŠTAJ I TEHNIČKI USLOVI IZVOĐENJA RADOVA 7. Završne napomene". Dalje, ističe da je u tehničkoj dokumentaciji koja je objavljena na web site-u naručioca pod nazivom fajla „Hidrotehnika" priložen DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE - Knjiga 4 - Hidrotehnika sa projektom tehnologije, koji ne odgovara sadržaju pojedinih djelova tehničke dokumentacije, jer mu nedostaju stranice koje su nabrojane u naslovu kao: „1. NUMERIČKA DOKUMENTACIJA 1.1. Predmjer i predračun", kao i: „Sadržaj/TEHNOLOGIJA: Predmjer i predračun". Takođe, ističe da je u tehničkoj dokumentaciji koja je objavljena na web site-u naručioca pod nazivom fajla

„Elektroinstalacije jake struje“ priložen DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE - Knjiga 5 - Elektrotehnički projekat jake struje, koji ne odgovara sadržaju pojedinih djelova tehničke dokumentacije, jer nedostaju stranice koje su nabrojane u naslovu kao: „6 . PREDMJERI PREDRAČUN RADOVA I MATERIJALA“. Navodi da su predmetna tenderska dokumentacija i izmjena broj 1 tenderske dokumentacije u suprotnosti sa odredbom člana 86 stav 1 ZJN, iz razloga što priložena dokumentacija ne sadrži djelove tehničke dokumentacije koji su obavezni shodno Zakonu o izgradnji objekata, tj. ne sadrži opštu dokumentaciju, ali ni Elaborat uticaja na životnu sredinu, odnosno saglasnost nadležne Agencije na navedeni Elaborat. Ukazuje da specifične mjere zaštite životne sredine koje Elaborat uticaja na životnu sredinu treba da sadrži ponuđačima moraju biti dostupne, budući da iste ponuđač mora da predvidi i uračuna u cijenu prilikom sačinjavanja ponude. Takođe, ukazuje da je naručilac izmjenom broj 1 tenderske dokumentacije vršio ispravke tehničke dokumentacije, te skrivao njene pojedine djelove, na šta nije imao pravo, u prilog čega se poziva na rješenje Komisije za zaštitu prava broj UP. 0902-19/2021 od 25.02.2021.g. Ističe da je u skladu sa odredbom član 95 ZJN, putem ESJN dana 05.03.2026.g. godine u 08:30h, podnio naručiocu zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije, u kojem je ukazao na okolnosti koje su od bitnog uticaja za ispunjavanje uslova za učešće u postupku javne nabavke, sačinjavanje ponude u skladu sa tehničkom specifikacijom predmeta nabavke, budući da u tehničkoj dokumentaciji na više mjesta nedostaju predmjer i predračun radova, odnosno postoje drugi nedostaci, povodom kojeg zahtjeva naručilac nije objavio, odnosno dostavio preko ESJN pojašnjenje tenderske dokumentacije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva, čime je počinio bitnu povredu pravila postupka javne nabavke iz član 195 stav 1 tačka 5 ZJN. Dalje, ističe budući da je izmjena broj 1 tenderske dokumentacije objavljena 23.02.2026.g., odnosno izmjena broj 2 objavljena 24.02.2026.g., te da je uputstvom o pravnoj zaštiti ostavljen rok od 10 dana za podnošenje žalbe, kao i da je zahtjev za pojašnjenje podnijet 05.03.2026.g., u slučaju da nakon podnošenja predmetne žalbe naručilac objavi pojašnjenje tenderske dokumentacije, to je pojašnjenjem tenderske dokumentacije izvršena izmjena, odnosno dopuna tenderske dokumentacije, što je u suprotnosti sa odredbom člana 95 stav 3 ZJN. Takođe, ističe u slučaju da naručilac smatra da neki od podnesenih zahtjeva za pojašnjenje tenderske dokumentacije po svojoj sadržini predstavlja predlog za izmjenu, odnosno dopunu tenderske dokumentacije, to naručilac nije postupio ni u skladu sa odredbom član 94 stav 6 ZJN, odnosno nije ga u roku tri dana putem ESJN obavijestio da li će vršiti izmjene i dopune tenderske dokumentacije u predloženom dijelu. Navodi da je uslov stručne i tehničke sposobnosti u pogledu posjedovanja minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta javne nabavke u suprotnosti sa članom 8 ZJN, iz razloga što je prekomjerno i neproporcionalno restriktivan, jer su „slični poslovi“ definisani gotovo identično kao „isti poslovi“, uz zadržavanje identičnih tehničkih parametara (vrsta objekta visokogradnje/hidrotehničkog objekta i obavezna ugradnja „trisoplasta“ ili ekvivalenta iste minimalne vrijednosti). Prednje posebno kada se uzme u obzir i drugi uslov koji je Naručilac

kumulativno postavio, a kojim je definisano da je „Ponuđač dužan da u ponudi dostavi: Pisano ovlašćenje (autorizaciju) proizvođača ili ovlašćenog distributera (ovlašćenog zastupnika) proizvođača čiji materijal nudi, u kojem je navedeno da je ponuđač ovlašćen da nudi materijal u predmetnom postupku javne nabavke i da je osposobljen za isporuku i ugradnju materijala koji nudi. U slučaju dostavljanja ovlašćenja izdatog od ovlašćenog distributera (ovlašćenog) proizvođača materijala neophodno je dostaviti i ovlašćenje (autorizaciju) izdato od proizvođača materijala u kome je navedeno da je izdavalac prethodno pomenute autorizacije ovlašćeni distributer (ovlašćeni zastupnik) proizvođača materijala te da je kao takav autorizovan (ovlašćen) od strane proizvođača materijala da izda ovlašćenje u ime proizvođača materijala da je neko privredno društvo (treće lice) ovlašćeno da nudi materijal ovog proizvođača materijala i da je to privredno društvo (treće lice) osposobljeno za isporuku i ugradnju materijala. Napomena: ekvivalent navedenom materijalu trisoplastu mora zadovoljiti sljedeće karakteristike: Izolacioni materijal mora biti napravljen od 99% mineralnih materijala koji moraju zadovoljiti dugoročnu mehaničku stabilnost, a koji se koristi za ovu vrstu radova na deponijama 1. Izolacioni materijal mora biti debljine do 10 cm kako se ne bi smanjivala zapremina deponije. 2. Hidraulička provodljivost izolacionog materijala mora biti K<10-12m/s, kao što je to slučaj kod trisoplasta (u skladu sa test metodom CUR33 BRL1148) ili za ekivalentne izolacione materijale u skladu sa DIN18130 iliASTM D5084-03 4. Izolacioni sloj mora biti biohemijski stabilan najmanje 100 godina, što se dokazuje višegodišnjim testom od strane nezavisnog internacionalnog instituta, pod svim vrstama redoks i pH uslova koji se mogu javiti na deponijama, u zemlji i podzemnim vodama 5. Izolacioni sloj mora biti sertifikovan. Sertifikat izdaje organ iz zemlje EU koji je ovlašćen od strane nacionalne vlade da izda sertifikat". Smatra da naprijed navedeno dodatno potkrepljuje njegovu tvrdnju da su „isti poslovi" ujedno i „slični poslovi", te da je ovako postavljenim, nedovoljno diferenciranim uslovima, koji su ujedno i u suprotnosti sa Pravilnikom o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija („Sl. list CG", br. 31/13 i 25/16) naručilac faktički suzio konkurenciju na subjekte koji su već realizovali gotovo identičan projekat, sa upotrebom isključivo „trisoplasta". Naime, ističe da iako naručilac u eliminatornim uslovima pored „trisoplast", formalno dopisao i „ili ekvivalent", tehničku specifikaciju predmeta nabavke (npr. debljina sloja od 9 cm odnosno do 10 cm) je konstruisao isključivo prema karakteristikama proizvoda „trisoplast". Prednje posebno što i u dijelu tenderske dokumentacije u kojem se dokazuje ekvivalentnost postoje nedostaci kriterijuma ekvivalentnosti iz člana 88 stav 4 ZJN. Naime, ističe da je naručilac u tenderskoj dokumentaciji morao navesti tačne parametre koje „ekvivalent" mora da zadovolji, a koji se odnose i na koeficijent vodonepropusnosti, otpornost na smicanje, hemijska otpornost na deponijski gas..., bez kojih parametara naručilac zadržava diskreciono pravo da odbije bilo koji drugi materijal osim „trisoplasta", tvrdeći da nije „ekvivalentan", a što je sve u suprotnosti sa principom transparentnosti i načelima ZJN. Smatra da je zahtijevanjem specifične debljine od 9

cm (odnosno do 10 cm), koja je karakteristična samo za jedan patentirani proizvod „trisoplast" naručilac zapravo onemogućio ponuđače koji nude druge materijale (npr. bentonitne tepihe ili deblje mineralne slojeve) da budu konkurentni, jer bi njihova rješenja zahtijevala drugačije projektne parametre, što je u suprotnosti sa članom 88 stav 1 ZJN i sa odredbom člana 9 Pravilnika o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija kojim se za neopasni otpad zahtijeva geološka barijera od mineralnog sloja debljine 1 m sa hidrauličkom provodljivošću K<10-9m/s. Takođe, smatra da debljina od 9 cm može biti prihvatljiva samo ako se dokaže da je ekvivalentna mineralnom sloju od 1 m, što u tehničkoj dokumentaciji nije potkrijepljeno analizom iz člana 10 stav 3 navedenog Pravilnika, zatim da naručilac zahtijeva parametre koji drastično odstupaju od čl. 9 i 10 Pravilnika, iako za to nema pravnog ni tehničkog utemeljenja u tenderskoj dokumentaciji, te da svako odstupanje od standardnih parametara iz Pravilnika (koji propisuje mineralni sloj od 1 m ili ekvivalent) mora biti utemeljeno u Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu. Posebno ističe da s obzirom da naručilac nije objavio Elaborat niti saglasnost nadležne Agencije na Elaborat, nema pravnog osnova za propisivanje „ekstremnih" parametra kao osnova za isključenje konkurencije, budući da navedeni parametri u praksi znače isključivo upotrebu „trisoplasta". Navodi da je naručilac, odnosno projektant, usvojio rješenje sa materijalom „trisoplast" debljine 9 cm, koji ima koeficijent filtracije K<10-12m/s, iako Pravilnik o deponijama (Član 9) propisuje standardnu zaštitu od lm mineralnog sloja sa K<10-9m/s, na koji način zahtijeva nivo zaštite koji je 90 puta veći od zakonskog, te da ovakvo ekstremno odstupanje od zakonskih normi, bez objavljenog Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu koji bi eventualno opravdao takvu potrebu, ukazuje na to da su tehničke karakteristike prilagođene isključivo jednom proizvodu/ponuđaču. Time je naručilac onemogućio ponudu ekvivalentnih rješenja poput bentonitnih tepiha (GCL) koji, čak i u dvostrukom sloju, pružaju vrhunsku zaštitu (iznad zakonom propisane), ali ne mogu dostići parametre koji su „vještački" postavljeni od strane naručioca samo da bi odgovarali patentu „trisoplasta". Smatra da s obzirom da je debljina od 9 cm (odnono do 10 cm) neraskidivo vezana za specifičnu tehnologiju „trisoplasta", naručilac je morao dozvoliti ekvivalentnost u smislu funkcionalnog zahtjeva (zaštita podzemnih voda), a ne samo kroz fiksnu debljinu materijala, te da zahtijevanjem debljine od tačno 9 cm, odnosno ne više od 10 cm, naručilac odbija GCL (bentonitnu hidroizolaciju) koja je tanja, ali uz dodatne slojeve (npr. dvostruki GCL) ili u kombinaciji sa drugim geosinteticima može pružiti zaštitu koja u potpunosti zadovoljava i Pravilnik i bezbjednost rijeke Tare. Takođe, smatra da naručilac nije naveo standard koji ekvivalent treba da ispunjava, već je prepisao opis patenta „trisoplast", što je suprotno članu 88 stav 4 ZJN. Ističe da u tački 22 tehničke specifikacije predmeta nabavke naručilac zahtijeva ugradnju materijala pod komercijalnim nazivom „trisoplast" ili ekvivalent, u fiksnoj debljini od 9 cm, koja debljina od 9 cm je isključiva karakteristika patentirane tehnološke smjese „trisoplast". Propisivanjem ove konkretne debljine (odnosno ne deblje od 10 cm), naručilac je „nacrtao" specifikaciju za jednog

proizvođača, čime je direktno prekršio član 88 stav 1 ZJN. Dalje, ističe da karakteristike koje su predstavljene kao „slične" nisu zasnovane na proračunima iz projekta već su navedene karakteristike konkretno za trisoplast, koje ni jedan drugi proizvođač, odnosno materijal ne ispunjava, te da iako je naručilac naveo termin „ili ekvivalentno", isti nije, shodno članu 88 stav 4 ZJN, naveo kriterijume za utvrđivanje ekvivalentnosti niti funkcionalne zahtjeve, u prilog čega se poziva na rješenje Komisije za zaštitu prava broj UP. 0905-125/2025 od 16.07.2025.g., kao i na naziv samog proizvođača: https://www.trisoplast.com/en/contact/. Takođe, ističe da materijal „trisoplast" u debljini od 9 cm postiže koeficijent hidrauličke provodljivosti K<10-12m/s., a da naručilac nije omogućio ponuđačima da ponude alternativna visokotehnološka rješenja, poput bentonitne hidroizolacije (GCL), koja u potpunosti zadovoljava zakonske propise. Navodi da član 88 ZJN dozvoljava da se tehnička specifikacija izuzetno može pozivati na tehničke karakteristike, robni znak, patent, tip, određeno porijeklo ili proizvodnju, isključivo u slučaju kada predmet nabavke nije moguće dovoljno precizno i razumljivo opisati u skladu sa članom 87 stav 4 ZJN, uz obaveznu formulaciju „ili ekvivalent", te da iz navedenih zakonskih odredbi proizilazi da kumulativno moraju biti ispunjena dva uslova: objektivna nemogućnost preciznog i razumljivog opisa predmeta nabavke putem tehničkih performansi i upotreba formulacije „ili ekvivalent". Smatra da, u konkretnom slučaju, prvi uslov nije ispunjen, jer ne postoji objektivna nemogućnost opisa putem tehničkih performansi. Dalje, ističe da ugradnja geomembrana (trisoplast ili ekvivalent) predstavlja specifičnu fazu radova u okviru šireg građevinskog zahvata, ali ne može biti isključivi diferencijalni kriterijum za kvalifikaciju izvođača u smislu cjelokupnog objekta, posebno ne na način na koji je to naručilac učinio, te da tehnička osposobljenost ponuđača za izvođenje zemljanih radova, nasipa, hidroizolacionih slojeva, drenažnih sistema i sličnih konstrukcija ne može biti uslovljena isključivo identičnom vrstom objekta i gotovo identičnom minimalnom vrijednošću ugovora. Takođe, ističe da slični poslovi, u smislu zakona, podrazumijevaju poslove koji su po tehničkoj složenosti, vrsti radova i tehnologiji izvođenja uporedivi, ali ne moraju biti identični po vrsti objekta niti po specifičnom komercijalnom nazivu materijala, te da postavljanjem obaveze ugradnje trisoplasta (ili ekvivalenta) uz zadržavanje istog vrijednosnog praga i iste debljine, naručilac faktički zahtijeva identičan referentni projekat, čime pojam „sličnosti" gubi svako pravno i stručno značenje. Ukazuje da je propisivanjem eliminatornih uslova na naprijed navedeni način naručilac propustio da u slične poslove ubroji poslove izgradnje ili rekonsturukcije objekata iz člana 7 stav 1 tačka 6 Zakona o izgradnji objekata, kojim su definisani inženjerski objeketi koji su složeniji od objeketa deponije koji je predmet konkretne javne nabavke, a prilikom čijeg izvođenja se koriste matrijali čija je primjena mnogo složenija od materijala kako što je trisoplast ili njegov ekvivalent. Smatra da je naručilac dužan da omogući da se u slične poslove uvrste i poslovi koji su složeniji od poslova koje je nabrojao, kao i složeniji poslovi u kojima se koriste materijali koji nisu trisoplast ili njegov ekvivalent, u prilog čega se poziva na rješenje Komisije za zaštitu prava broj UP. 0903-15/2023 od 09.03.2023.g. Ističe da su

izmjenom broj 2 tenderske dokumentacije izvršene izmjene tehničke specifikacije predmeta nabavke za stavke 4,5,6,7,8,33 i 34 koje se odnose na konstrukciju - nasip od gabiona, odnosno izradu gabionskih koševa, izradu obodne gabionske zaštite od krupnog kamenog nabačaja sa složenim poluobrađenim kamentom srednje krupnoće d=50cm i na tehnologiju rekultivacije kroz nabavku, transport i sadnju visokog drveća sa busenom i listopadnog šiblja sa busenom, te da je stavkom 1 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predviđeno: „Iskop materijala II i III kategorije za izradu obodnog nasipa. Iskop se vrši mašinskim putem do projektovane kote. Dno iskopa se planira sa nabijanjem do potrebne zbijenosti. Materijal iz iskopa deponovati na stranu i koristiti za punjenje gabiona, neupotrebljivi materijal odložiti na deponiju. Obračun po m3 iskopa. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad". Naime, ističe da je tehnička specifikacija predmeta nabavke suprotna članu 87 stav 3 ZJN, iz razloga što je naručilac predvidio korišćenje materijala iz iskopa za punjenje gabiona bez prethodno definisanih fizičko-mehaničkih karakteristika tog materijala. Pojašnjava da kategorizacija zemljišta (I, II, III, IV itd.) prvenstveno služi za obračun rada i izbor mehanizacije, pri čemu kategorija I i II (lako zemljište, pijesak, rastresita zemlja, humus) opisuje koliko je materijal lako iskopati, a da su gabioni inženjerske konstrukcije koje zahtijevaju ispunu od čvrstog, postojanog i krupnog kamenog materijala (drobljeni kamen ili riječni oblutak) određene granulacije (npr. 100-250 mm) i otpornosti na mraz. Smatra da se cijeneći izmjenu broj 2 i definisanu veličinu okca na gabionima od 5xl0 cm/10xl0 cm dolazi do zaključka da je tenderska dokumentacija kontradiktorna, neprecizna i nejasna. Takođe, smatra da ako se u stavki 1 tehničke specifikacije predmeta nabavke navodi da se za ispunu nasipa/gabiona koristi materijal iz iskopa II i III kategorije, to je tehnički kontradiktorno iz sljedećih razloga: granulometrijski sastav: kategorije II i III obično podrazumijevaju sitnozrne materijale (zemlja, sitni pijesak), te ako se takav materijal stavi u gabionske koševe sa okcima veličine 5xl0cm/10xl0cm, on će jednostavno iscuriti kroz otvore na mreži; stabilnost i drenaža: suština gabiona je da budu teški i propusni za vodu. Materijal iz iskopa II i III kategorije često sadrži glinu ili organske materije koje zadržavaju vodu, što može dovesti do urušavanja obodnog nasipa pod pritiskom; nosivost: Iskopani materijal II i III kategorije nejčešće nema potrebnu smičuću čvrstoću da bi činio stabilan nasip koji treba da drži konstrukciju deponije. Ukazuje i da materijali II i III kategorije (prema GN-200 klasifikaciji) predstavljaju rastresita i meka zemljišta koja su potpuno nepodesna za ispunu gabionskih koševa. Smatra da je tehnička specifikacija predmeta nabavke suprotna odredbi člana 87 stav 3 ZJN, budući da naručilac nije definisao granulaciju, čvrstoću na pritisak i otpornost na mraz materijala za ispunu gabiona. Ističe da se izmjenom broj 2 tenderske dokumentacije traži izrada gabionskih koševa od zavarene žice, veličine okca 5xl0 cm/10xl0 cm, debljine žice 5mm, minimalne zatezne čvrstoće 450N/mm2, minimalne debljine zaštitnog premaza protiv korozije 350g/m2, te da gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223, ali bez klauzule „ili ekvivalentno", što je u suprotnosti sa odredbom člana 87 stav 4 tač 2 ZJN, koji nalaže da najprije upućivanje na crnogorske (MEST) standard, ali i da svako upućivanje na

standarde mora biti praćeno navođenjem riječima „ili ekvivalentan". U konačnom, predlaže da Komisija za zaštitu prava usvoji žalbu u cjelosti i poništi osporene djelove tenderske dokumentacije, izmjene broj 1 i 2 tenderske dokumentacije, te da naloži naručiocu da otkloni utvrđene nepravilnosti ili da poništi predmetni postupak javne nabavke u cjelosti, te da mu vrati sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbrnog postupka u iznosu od 20.000,00 eura, kao i da obaveže naručioca da mu nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 847,00 eura, u skladu sa ATAKCG.

„Bemax" DOO Podgorica je dana 06.03.2025.g., putem ESJN, preko punomoćnika Filipa Kažića, advokata iz Podgorice, dostavio Komisiji za zaštitu prava dopunu žalbe, u kojoj, u bitnom navodi, da je izmjenom broj 2 tenderske dokumentacije u dijelu tehničke specifikacije predmeta nabavke naručilac suštinski izmjenu sadržine revidovanog glavnog projekta, odnosno izmjenu revidovane tehničke dokumentacije, čiji je sastavni dio, shodno Zakonu o izgradnji objekata. Naime, ističe da predmjer radova u tenderskoj dokumentaciji, odnosno tehnička specifikacija predmeta nabavke, mora u potpunosti odgovarati revidovanom glavnom projektu, odnosno predmjeru radova iz revidovane tehničke dokumentacije, shodno kojem se i raspisuje javna nabavka. Smatra da u tom dijelu naručilac nije imao pravo da mijenja tehničku specifikaciju predmeta nabavke, iz razloga što se na taj način mijenja sadržina revidovanog projekta, što nije dozvoljeno, u prilog čega se poziva na rješenje Komisije za zaštitu prava broj UP. 0902-19/21 od 25.02.2021.g.

Naručilac je dana 04.03.2026.g., putem ESJN, dostavio Komisiji za zaštitu prava spise predmeta, dok je dana 24.03.2026.g., neposredno, dostavio odgovor na žalbu, u kojem u odnosu na žalbu žalioca „Bemax" DOO Podgorica, u bitnom, ističe da je tehnička dokumentacija urađena na osnovu usvojenog idejnog rješenja i ista je revidovana od strane ovlašćenog revidenta u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Dalje, ističe da su svi djelovi tehničke dokumentacije, osim predmjera i predračuna radova objavljeni na navedenom sajtu. Posebno ističe da predračuni radova isključivo služe da bi naručilac znao procijenjenu vrijednost radova dok su predmjeri radova objavljeni kroz tehničku specifikaciju javne nabavke, iz kojeg razloga prilikom pripreme tenderske dokumentacije, odnosno preuzimanja predmjera radova, na pdf fajlovima priloženim kao tehnička dokumentacija nijesu vidljivi elektronski potpisi projektanta i revidenta, te da isto predstavlja uobičajnu praksu za sve postupke koje je do sada sprovodio, a na koje do sad nije bilo žalbi. Ukazuje da su imena svih učesnika u izradi i reviziji tehničke dokumentacije objavljena u pregledu postupka u dijelu „drugi uslovi". Takođe, ukazuje da žalilac nije obratio pažnju na objavljenu tendersku dokumentaciju kada navodi da nedostaje npr. Tehnički izvještaj i tehnički uslovi izvođenja radova u fajlu „konstrukcija", iako se isti nalaze na str. 6-38 navedenog fajla, zatim da navođenje opšte dokumentacije i Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navodi na pomisao da žalilac treba da vrši reviziju tehničke dokumentacije, a ne da dostavi ponudu za

izvođenje radova. Smatra da opšta dokumentacija i Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu ne sadrže tehničke specifikacije i ne utiču ni na koji način na troškove koje ponuđač može imati u vezi sa predmetom javne nabavke. Dalje, ističe da su izmjene br. 1 i 2 tenderske dokumentacije izvršene u cilju dodatnog pojašnjenja i preciziranja tenderske dokumentacije, kako bi svi potencijalne ponuđači raspolagali jasnim i potpunim podacima za pripremu ponude. Takođe, ističe da je tehnička dokumentacija sačinjena na jasan i precizan način i sadrži sve elemente neophodne za pripremu ponude, uključujući opis predmeta nabavke, tehničke specifikacije i druge relevantne podatke, čime je svim zainteresovanim privrednim subjektima omogućeno da na ravnopravan način pripreme i podnesu ponude. Dalje, ističe da su tehničke specifikacije definisane u skladu sa potrebama investitora i na način koji omogućava učešće većeg broja privrednih subjekata na tržištu, čime je obezbijeđena konkurencija u postupku javne nabavke. Takođe, ističe da Zakon o izgradnji objekata propisuje šta čini Glavni projekat, a da ZJN propisuje šta čini tendersku dokumentaciju, te da shodno tome on nije u obavezi da objavi sadržaj projektne dokumentacije mimo tehničkih specifikacija. Smatra da bi objavljivanje predračuna radova iz tehničke dokumentacije direktno ugrozilo načelo konkurencije i transparentnosti cijena u postupku javne nabavke, te da je usklađenost djelova dokumentacije potvrđena konačnim izvještajem o reviziji Glavnog projekta. Takođe, smatra da su navodi žalioca da zbog nepotpune dokumentacije nije mogao predvidjeti sve troškove paušalni i neosnovani, s obzirom da konačan izvještaj revizije ne sadrži potpune podatke potrebne za formiranje cijene. Ukazuje na činjenicu da je žalilac imao mogućnost da putem pojašnjenja tenderske dokumentacije zatraži bilo koji podatak ili dio dokumentacije za koji je smatrao da je bitan za pripremu ponude, koje pravo nije iskoristio u zakonskom roku. Dalje, ističe da je Elaborat o procjeni uticaja zatvaranja i rekultivacije otpada na životnu sredinu izdala Opština Kolašin, zatim da mjere zaštite životne sredine nijesu predmet posebnog obračuna ako nijesu definisane tehničkim specifikacijama, te da Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu ne predstavlja dokument na osnovu kojeg ponuđači sačinjavaju ponudu, niti određuju jedinične cijene radova. Takođe, ističe da žalilac u žalbi neosnovano tvrdi da je u predmetnom postupku javne nabavke počinio bitnu povredu pravila postupka iz člana 195 ZJN, iz razloga što je u skladu sa članom 189 ZJN, dana 04.03.2026.g., na ESJN dao obavještenje da je dana 03.03.2026.g. izjavljena žalba na predmetnu tendersku dokumentaciju čime se prekidaju sve dalje aktivnosti do donošenja rješenja po žalbi. Navodi da se iz tenderske dokumentacije jasno može zaključiti da se pod istim poslovima podrazumijevaju izvedeni radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji deponija, dok se pod sličnim poslovima podrazumijevaju radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji građevinskih objekata (brane, akumulacije, nasipi). Naglašava da svi navedeni poslovi predstavljaju izvođenje radova na inženjerskim objektima shodno članu 7 Zakona o izgradnji objekata, ali ne predstavljaju iste objekte, s obzirom da se radi o deponiji, brani, akumulaciji i nasipu. Dalje, ističe da je u tenderskoj dokumentaciji na osnovu projektovanog rješenja dao kriterijume za dokazivanje ekvivalentnosti i standarde koji trebaju da ispunjavaju, a

da žalilac ni jednim svojim navodom nije potvrdio tvrdnje da su tenderskom dokumentacijom onemogućeni zainteresovani ponuđači da nude druge materijale ekvivalentne projektovanom materijalu, a što je bio dužan da dokaže u smislu člana 194 stav 1 ZJN, jer činjenica da proizvod koji bi on eventualno ponudio ne zadovoljava tražene karakteristike ne znači da na tržištu ne postoji nijedan drugi proizvod koji posjeduje tražene karakteristike ili koji na ekvivalentan način zadovoljava zahtjeve utvrđene tehničkom specifikacijom. Takođe, ističe da navodi žalioca da se u sličnim poslovima ne zahtijeva složenija vrsta posla nije tačan, jer je evidentno da su se u sličnim poslovima zahtijevali, između ostalog, i izvedeni radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji brana koji predstavljaju znatno složeniji inženjerski objekat od same deponije, a opet sličan po pitanju izrade projektovanog nasipa/brane uz rijeku Taru, kao i akumulacije u vidu vodonepropusnosti, a materijal sa kojim se to po predmetnom projektu postiže je i osnova same sanacije deponije.

U odnosu na žalbu žalioca „Was Design" DOO Podgorica naručilac, u bitnom, ističe da stavka 22 iz tenderske dokumentacije predstavlja izvod iz predmjera i predračuna Glavnog revidovanog projekta. Naime, ističe da je projektant morao da opiše sistem/način ugradnje projektovanog materijala „Tiroplast", kao i da navede mogućnost ekvivalentnosti, što je i nedvosmisleno učinio navodeći: „Tiroplast ili ekvivalent se ugrađuje u svemu prema zahtjevima proizvođača". Smatra da je ovom formulacijom ostavljena mogućnost ponuđaču da ukoliko ponudi ekvivalentan materijal isti ugradi prema zahtjevima proizvođača čiji materijal nudi. Takođe, smatra da žalilac namjerno izdvaja i navodi dio stavke 22 „Cijena obuhvata dopremu i montažu postrojenja za proizvodnju tiroplasta ili ekvivalenta", iz čega je jasno da je projektant zadovoljio mogućnost upotrebe ekvivalentnog materijala, ali i da se ogradio od eventualnih naknadnih troškova ukoliko se to zahtjeva od proizvođača materijala koji je kao ekvivalent ponuđen za izgradnju. Navodi da je u pojašnjenju tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/1 od 24.02.2026.g. samo potvrdio da je koeficijent hidrauličke provodljivosti projektovanog materijala iznosi K≤10m/s i da se radovi moraju izvesti po preporukama proizvođača, uzimajući u obzir činjenicu da se svaki material u građevinarstvu mora ugraditi prema preporukama proizvođača. Smatra da je nejasan stav žalioca „dok se istovremeno drugim rješenjima nameće stroži režim dokazivanja kroz unaprijed definisane norme i sertifikate", jer norme i sertifikati nemaju apsolutno nikakve veze sa načinom ugradnje ponuđenog materijala na što se dato pojašnjenje odnosilo. Naime, ističe da bi ponuđači dokazali ekvivalentnost projektovanom materijalu i zadovoljili uslove iz tenderske dokumentacije moraju dostaviti sertifikate ili norme koje dokazuju da su zadovoljili tražene parametre, tj. uslove tokom tenderskog postupka, jer je to jedini način dokazivanja ekvivalentnosti. Dalje, ističe da iz tenderske dokumentacije proizilazi da su ponuđači koji u tenderskom postupku ponude projektovani materijal ili opremu i budu izabrani za izvođača obavezni da dostave sertifikate/ateste shodno zahtjevima iz tenderske dokumentacije navedenim u dijelu „Dokaz odnosno sertifikat, koje izdaju akreditovana sertifikaciona tijela o ispunjavanju

uslova kvaliteta predmeta nabavke". Takođe, ističe da je standard dokument koji obezbjeđuje uslove, specifikacije, smjernice ili karakteristike koje se mogu koristiti kako bi se osiguralo da materijali, proizvodi, procesi i usluge odgovaraju svojoj svrsi, te samim tim nema ograničenog broja materijala, u konkretnom slučaju žice za mreže kod gabiona koji zadovoljavaju zahtijevani standard, već naprotiv ima ih veoma mnogo, ali žalilac želi po svaku cijenu da umanji kvalitet materijala koji će koristiti prilikom izgradnje. Navodi da gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223, dok se navedeni standard odnosi na čeličnu žicu i proizvode od žice za ograde i mreže, za koju je siguran da postoji u svakoj malo većoj radnji građevinskih proizvoda, što važi i za standarde PEHD cijevi. Dalje, navodi da u skladu sa članom 87 ZJN nije bio u obavezi da za evropske standarde navede ili ekvivalent. Takođe, navodi da je kroz pojašnjenje tenderske dokumentacije od 27.02.2026.g. ukazao da će stavke 32, 77 i 121 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke biti predmet izmjene, dok za stavke 21 i 32 nije traženo pojašnjenje tenderske dokumentacije.

Žalbe su dozvoljene, blagovremene, izjavljene od strane ovlašćenih lica, potpune i uredne.

Komisija za zaštitu prava je razmotrila žalbe, odgovor na žalbe, dopunu žalbe „Bemax" DOO Podgorica, pobijanu tendersku dokumentaciju, izmjene br. 1 i 2 tenderske dokumentacije, ostale spise predmeta i utvrdila sljedeće:

Žalbe se odnose na istu tendersku dokumentaciju naručioca i zasnivaju se na sličnom činjeničnom stanju i istom pravnom osnovu, pa je, u skladu sa članom 10 Zakona o upravnom postupku, radi cjelishodnosti, ekonomičnosti i efektivnosti vođenja postupka, ocijenjeno da je opravdano da se postupci po žalbama spoje u jedan postupak koji će se voditi pod brojem UP. 0906-63/2026.

Neosnovani su žalbeni navodi žalioca „Was Design" DOO Podgorica da su pojašnjenja tenderske dokumentacije br. 01-426/26-756/1 od 24.02.2026.g. i br. 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. suprotna čl. 9, 10 i 88 ZJN, iz razloga što je naručilac istim predvidio da se prihvataju isključivo sertifikati izdati u državama članicama Evropske unije, zatim što nije omogućio dokazivanje ekvivalentnosti drugim tehničkim rješenjima koja obezbjeđuju isti nivo performansi u odnosu na Sertifikat MEST EN 16416:2016, te što nije prihvatio norme EN 16416 i ASTM D5887 bez ikakvog stručnog obrazloženja, iako iste dokazuju traženu tehničku karakteristiku (koeficijent hidraulične provodljivosti K). Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 185 stav 3 ZJN propisano je da se žalba može izjaviti protiv: 1) tenderske dokumentacije; 2) izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije; 3) odluke o isključenju iz postupka javne nabavke; 4) odluke o izboru najpovoljnije ponude, 5) odluke o poništenju postupka

javne nabavke, te stavom 4 ovog člana propisano da žalbom iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana može da se osporava zakonitost tenderske dokumentacije odnosno izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije.

Uvidom u spise predmeta objavljene na ESJN, Komisija za zaštitu prava je utvrdila da je naručilac dana 24.02.2026.g. objavio pojašnjenje tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/1, odnosno dana 02.03.2026.g. objavio pojašnjenje tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4.

Dakle, kako pojašnjenje tenderske dokumentacije ne predstavlja tendersku dokumentaciju niti njenu izmjenu ili dopunu u formalnopravnom smislu, već ima karakter njenog tumačenja i pojašnjavanja, to Komisija za zaštitu prava nalazi da isto ne može biti samostalan predmet osporavanja u žalbenom postupku. Ovo posebno iz razloga što ZJN ne predviđa mogućnost izjavljivanja žalbe protiv pojašnjenja tenderske dokumentacije,

Neosnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da je pobijana tenderska dokumentacija suprotna članu 101 ZJN, iz razloga što tenderskom dokumentacijom predviđeni uslov koji se odnosi na obavezu dostavljanja autorizacije proizvođača nije proporcionalan predmetu nabavke i istim se neopravdano uslovljava sposobnost eventualnog ponuđača postojanjem direktnog odnosa sa određenim proizvođačem. Ovo iz sljedećih razloga:

Predmetnom tenderskom dokumentacijom u dijelu „Drugi uslovi", između ostalog, zahtijevano je: „Ponuđač je dužan da navede ime proizvođača materijala "trisoplast" ili ekvivalent. Ponuđač je dužan da u ponudi dostavi: Pisano ovlašćenje (autorizaciju) proizvođača ili ovlašćenog distributera (ovlašćenog zastupnika) proizvođača čiji materijal nudi, u kojem je navedeno da je ponuđač ovlašćen da nudi materijal u predmetnom postupku javne nabavke i da je osposobljen za isporuku i ugradnju materijala koji nudi. U slučaju dostavljanja ovlašćenja izdatog od ovlašćenog distributera (ovlašćenog) proizvođača materijala neophodno je dostaviti i ovlašćenje (autorizaciju) izdato od proizvođača materijala u kome je navedeno da je izdavalac prethodno pomenute autorizacije ovlašćeni distributer (ovlašćeni zastupnik) proizvođača materijala te da je kao takav autorizovan (ovlašćen) od strane proizvođača materijala da izda ovlašćenje u ime proizvođača materijala da je neko privredno društvo (treće lice) ovlašćeno da nudi material ovog proizvođača materijala i da je to privredno društvo (treće lice) osposobljeno za isporuku i ugradnju materijala...".

Dakle, iz navedenog proizilazi da je naručilac predmetni uslov tražio u okviru „drugih uslova", a ne kao uslov stručne i tehničke sposobnosti osposobljenosti, što, u konkretnom slučaju, znači da isti ne može biti suprotan odredbi člana 101 ZJN, kako to žalilac pogrešno ističe u žalbi. Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da predmetni uslov koji se odnosi na dostavljanje autorizacije proizvođača, sam po sebi, ne predstavlja ograničenje konkurencije, već

legitiman način dokazivanja tehničke osposobljenosti ponuđača, naročito u situacijama kada je predmet nabavke specifičan i zahtijeva određeni nivo stručnosti i saradnje sa proizvođačem. Takođe, iz predmetnog uslova proizilazi da je naručilac omogućio dostavljanje autorizacije ne samo od proizvođača, već i od ovlašćenog distributera ili zastupnika, čime je dodatno proširen krug potencijalnih ponuđača.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da je cjelokupna tehnička specifikacija predmeta nabavke suprotna čl. 9 i 88 ZJN, iz razloga što se naručilac u istoj poziva na više međunarodnih standarda (EN, DIN, ASTM i dr.), pri čemu isti nijesu označeni kao nacionalno preuzeti standardi (MEST EN), te iz razloga što nije jasno precizirano da li se zahtijeva usklađenost sa važećim standardima u okviru sistema nacionalne standardizacije Crne Gore, niti je jasno da li se zahtijeva primjena konkretnih verzija standarda, njihovih nacionalnih preuzimanja (MEST) ili je dopušteno dokazivanje ekvivalentnim normama. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je tehničkom specifikacijom predmeta nabavke za stavke 4, 5, 6 i 7, u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", između ostalog, predvidio: „Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223", zatim za stavku 47, između ostalog, predvidio: „Ograda je u svemu prema standardu EN ISO 1461", za stavke 67, 68, 69 i 70, između ostalog, predvidio: „Nabavka, transport i ugradnja betona klase C25/30, prema EC", za stavke 82, 83 i 84, između ostalog, predvidio: „Nabavka, transport i montaža vodovodnih cijevi od polietilena visoke gustoće PEHD klase PE-100 SDR 11 za pritiske PN10 bara čiji kvalitet odgovara EN 12.201-2"... Način isporuke, skladištenje i ugradnja prema standardima EN805", za stavku 89, između ostalog, predvidio: „Nabavka, transport i ugradnja liveno-željeznih uličnih okruglih poklopaca od nodularnog liva u skladu sa standardom EN124", za stavku 110, između ostakog, predvidio: „Nabavka, transport i ugradnja poklopaca sa ramom od nodularnog liva (prema standardu EN124) nad septičkom jamom", za stavke 157 i 158, između ostalog, predvidio: „Nabavka, transport i montaža linijskih potpornih izolatora sa tijelom od porculana bez armature, sa nosačem izolatora, oznake prema IEC 720".

Dakle, iz navedenog proizilazi da je naručilac, u cilju definisanja tehničkih zahtjeva, u više stavki tehničke specifikacije predmeta nabavke upućivao na primjenu međunarodno priznatih standarda, kao što su EN 10223, EN ISO 1461, EN 124, EN 12201-2, EN 805 i IEC 720, kao i na primjenu Eurokod standarda. Po ocjeni Komisije za zaštitu prava, navedeni standardi predstavljaju opšteprihvaćene tehničke norme koje se koriste u oblasti predmetnih radova i ne upućuju na određenog proizvođača, robni znak ili konkretno tehničko rješenje koje bi moglo dovesti do ograničavanja konkurencije. Dalje, okolnost da naručilac nije koristio oznaku nacionalno preuzetih standarda (MEST EN), već izvorne oznake međunarodnih standarda, ne čini tehničku specifikaciju nejasnom ili diskriminatornom, imajući u vidu da su navedeni standardi sadržinski identični i

opštepoznati u struci. Takođe, izostanak preciziranja godine izdanja standarda ne dovodi sam po sebi do nejasnoće tenderske dokumentacije, budući da se uobičajeno podrazumijeva primjena važećih standarda u vrijeme podnošenja ponude. Osim navedenog, s obzirom na to da standardi ne predstavljaju robni znak, patent, tip ili proizvođača, već opšte tehničke norme, te njihova primjena sama po sebi ne isključuje mogućnost ponuđača da ponudi rješenja koja su u skladu sa tim ili ekvivalentnim standardima, to, u konkretnom slučaju, pozivanje na standarde ne predstavlja situaciju iz člana 88 stav 3 ZJN koja zahtijeva obavezno navođenje izraza „ili ekvivalentno".

Neosnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da je tenderska dokumentacija u dijelu „Drugi uslovi", u kojem se navodi obaveza izvođača da obezbijedi „siguran i nesmetan pristup studentima i zaposlenima", suprotna čl. 8 i 87 ZJN, jer je predmet nabavke izvođenje radova na zatvaranju i rekultivaciji deponije, pa ovakva formulacija nije u vezi sa predmetom nabavke, niti proizlazi iz projektne dokumentacije, čime se stvara činjenična i pravna nejasnoća u pogledu obaveza izvođača. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u dijelu „Drugi uslovi", predvidio: „Jedinične cijene svih radova obuhvataju kompletnu nabavku opisanog materijala, njegovu izradu, isporuku i ugradnju, u svemu prema opisima iz predmjera, tehničke dokumentacije i važećih standarda. Opšti opis pozicije smatra se sastavnim dijelom pojedinačnih opisa svake pozicije radova. Sav ugrađeni materijal i oprema moraju biti kvalitetni, odgovarati tehničkim opisima, važećim propisima, normativima i standardima građenja. Predmjer radova podrazumijeva da su u jedinične cijene uključeni svi troškovi nabavke, transporta, izrade i montaže navedenog materijala, uključujući sav montažni i potrošni materijal, upotrebu skele bez obzira na to da li je eksplicitno naveden, a koji je neophodan za funkcionalnu i tehnički ispravnu izvedbu svake stavke. Troškovi ispitivanja i pribavljanja atestne dokumentacije za sav ugrađeni materijal i opremu padaju isključivo na teret Izvođača, koji je dužan da istu dostavi Naručiocu u toku realizacije ugovora. Jedinične cijene uključuju sve oblike horizontalnog i vertikalnog transporta, sav ručni utovar i istovar, kao i upravljanje otpadom u skladu sa važećom zakonskom regulativom, bez potrebe za dodatnim napomenama u opisu radova. Takođe, uključeni su svi pripremni, pomoćni i završni radovi, razmjeravanja, snimanja, zaštita postojećih objekata, instalacija i okruženja, njegovanje materijala u ekstremnim uslovima, te čišćenje radnog prostora i odvoz šuta van gradilišta. Izvođač je dužan da tokom izvođenja radova vodi računa o zaštiti ljudi i imovine u zoni izvođenja, naročito s obzirom da se radovi izvode oko aktivnog objekta. Obavezan je da obezbijedi siguran i nesmetan pristup studentima i zaposlenima, kao i da odmah i o svom trošku sanira eventualne štete koje nastanu tokom izvođenja. Posebnu pažnju mora posvetiti zaštiti prethodno izvedenih radova i postojećih instalacija, sve do konačne primopredaje radova. Po završetku ugovora, Izvođač je obavezan da ukloni svu svoju mehanizaciju, opremu i osoblje, kao i da očisti i uredi gradilište i okolinu objekta u skladu sa važećim ekološkim propisima i standardima".

Dakle, prethodno navedenim uslovom iz predmetne tenderske dokumentacije propisane su opšte obaveze izvođača koje se odnose na organizaciju i izvođenje radova, uključujući i mjere zaštite ljudi i imovine u zoni izvođenja radova. U tom smislu, odredba kojom se zahtijeva obezbjeđenje sigurnog i nesmetanog pristupa studentima i zaposlenima ne predstavlja dodatni ili samostalan uslov koji izlazi iz okvira predmeta nabavke, već proizilazi iz prirode i uslova izvođenja radova na lokaciji na kojoj se odvijaju aktivnosti uz prisustvo trećih lica. Komisija za zaštitu prava nalazi da navedena odredba ima karakter opšte mjere bezbjednosti i organizacije gradilišta, koja je uobičajena u građevinskoj praksi, te kao takva predstavlja sastavni dio obaveza izvođača u okviru izvođenja radova, a ne poseban zahtjev koja bi mogao uticati na ograničenje konkurencije ili nejasnoću ponude. Takođe, predmetni uslov je dovoljno jasan i razumljiv, budući da nedvosmisleno propisuje obavezu izvođača da tokom izvođenja radova obezbijedi sigurnost i nesmetan pristup korisnicima prostora, pri čemu isti ne utiče na način formiranja ponude niti uvodi dodatne nepredvidive troškove koji nijesu povezani sa predmetom nabavke. Imajući u vidu da je obaveza zaštite trećih lica i obezbjeđenja bezbjednog pristupa u zoni izvođenja radova sastavni dio standardnih obaveza izvođača u građevinskim radovima, Komisija za zaštitu prava cijeni da osporeni uslov iz tenderske dokumentacije nije suprotan odredbama čl. 8 i 12 ZJN, niti dovodi do ograničenja konkurencije ili nejasnoće tenderske dokumentacije.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da je naručilac počinio bitnu povredu pravila postupka, iz razloga što je pojašnjenjem tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g. izvršio izmjenu i dopunu tenderske dokumentacije, jer je u odgovoru na pitanje pod brojem 1 naveo da se pisano ovlašćenje (autorizacija) odnosi na izolacione materijale i trisoplast ili ekvivalent i HDPE membranu, iako u tenderskoj dokumentaciji nigdje nije navedeno da se autorizacija odnosi na HDPE membranu u smislu ekvivalenta trisoplastu. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u dijelu „Stručna i tehnička sposobnost", predvidio: „Ponuđač je dužan da dokaže da minimum jedan od imenovanih inženjera (rukovodilac građenja, licencirani inženjer za građevinsku djelatnost – smjer hidrotehnika, licencirani inženjer za građevinsku djelatnost – smjer konstruktivni, licencirani inženjera za građevinsku djelatnost – smjer saobraćajni, ima iskustvo na rukovođenju radova na istim ili sličnim poslovima. Pod istim poslovima iz oblasti predmeta javne nabavke podrazumijevaju se radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji deponije sa ugradnjom materijala trisoplasta ili ekvivalenta minimalne vrijednosti 3.300.000,00 eura bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost. Pod sličnim poslovima podrazumijevaju se radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji građevinskih objekata (brane, akumulacije, nasipe) sa ugradnjom materijala trisoplasta ili ekvivalenta minimalne vrijednosti 3.300.000,00 eura bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost. Prethodno zahtjevano Ponuđač dokazuje dostavljanjem potvrde izdate od strane investitora,

odnosno korisnika o pruženim uslugama, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koja sadrži opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen".

Žalilac „Bemax" DOO Podgorica je dana 02.03.2026.g., putem ESJN, kroz odjeljak „Komunikacija u postupku", uputio naručioca zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije sljedeće sadržine: „Pitanje 1. Obzirom da se zahtijevani minimum iskustva za privredni subjekat, na kvalitetnom i uspjesnom izvrsavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke, odnosi na ugradnju trisoplasta ili slicnih hidroizolacionih materijala, da li će se prihvatiti potvrde za izvedene radove sa upotrebom sloja gline kao hidroizolacionog materijala u kobinaciji sa HDPE membranom?", povodom kojeg zahtjeva je naručilac istog dana, putem ESJN, kroz isti odjeljak, dostavio pojašnjenje tenderske dokumentacije broj 01-426/26-756/4 od 02.03.2026.g., u kojem je na postavljeno pitanje dao sljedeći odgovor: „Pisano ovlašćenje (autorizacija) odnosi na izolacione materijale i trisoplast ili ekvivalent i HDPE membranu".

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da naručilac navedenim odgovorom nije izvršio izmjenu niti dopunu tenderske dokumentacije, već je dao tumačenje već postojećeg uslova koji predviđa mogućnost primjene ekvivalentnih materijala. Naime, budući da je pojam „ekvivalent" već sadržan u tenderskoj dokumentaciji, to je naručilac pojašnjenjem razjasnio koji se materijali mogu smatrati tehnički uporedivim u smislu traženog iskustva. Imajući u vidu da pojašnjenjem nijesu izmijenjani uslovi za učešće u postupku javne nabavke, niti tehnička specifikacija predmeta nabavke, Komisija za zaštitu prava nalazi da naručliac u konkretnom slučaju nije počinio bitnu povredu pravila postupka iz člana 195 ZJN.

Neosnovan je žalbeni navod žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je naručilac počinio bitnu povredu pravila postupka javne nabavke iz član 195 stav 1 tačka 5 ZJN, jer na njegov zahtjev od 05.03.2026.g. za pojašnjenje tenderske dokumentacije nije objavio, odnosno dostavio preko ESJN pojašnjenje tenderske dokumentacije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 189 stav 1 ZJN propisano je: „Naručilac je dužan da u roku od tri dana od dana podnošenja žalbe, objavi u ESJN obavještenje da je podnijeta žalba i da su prekinute dalje radnje u postupku javne nabavke do donošenja rješenja po žalbi".

Žalilac „Bemax" DOO Podgorica je dana 05.03.2026.g. u 08:30 časova, putem ESJN, kroz odjeljak „Komunikacija u postupku" podnio naručiocu zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije sljedeće sadržine: „Potrebno je pojašnjenje zbog čega u više djelova tehničke dokumentacije nedostaje predmjer i predračun radova?". Takođe, žalilac „Bemax" DOO

Podgorica je istog dana u 17:03 časova podnio žalbu protiv protiv predmetne tenderske dokumentacije, izmjene broj 1 tenderske dokumentacije od 23.02.2026.g. i izmjene broj 2 tenderske dokumentacije od 24.02.2026.g.

Naručilac je dana 04.03.2026.g., na ESJN, objavio obavještenje o prekidu postupka javne nabavke, iz razloga što je dana 03.03.2026.g. izjavljena žalba na tendersku dokumentaciju i pojašnjenja tenderske dokumentacije.

Imajući u vidu da je u konkretnom slučaju postupak javne nabavke bio prekinut dana 04.03.2026.g., prije podnošenja zahtjeva za pojašnjenje tenderske dokumentacije od strane žalioca „Bemax" DOO Podgorica, to Komisija za zaštitu prava nalazi da naručilac nije mogao preduzimati bilo kakve radnje u postupku, uključujući davanje pojašnjenja tenderske dokumentacije. Stoga, rok za postupanje po zahtjevu za pojašnjenje nije mogao teći u uslovima kada je postupak javne nabavke bio prekinut, jer bi svako postupanje naručioca bilo suprotno odredbi člana 189 stav 1 ZJN. Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da u postupanju naručioca nema bitne povrede pravila postupka javne nabavke iz člana 195 stav 1 tačka 5 ZJN.

Nesnovani su žalbeni navodi žalioca „Was Design" DOO Podgorica i žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je tehnička specifikacija predmeta nabavke za stavke 6, 7, 83 i 84 suprotna članu 88 ZJN, iz razloga što je naručilac u stavkama 6 i 7 predvidio da „gabioni moraju da ispunjavaju zahteve standarda EN 10223", dok je u stavkama 83 i 84 predvidio da kvalitet mora odgovarati standardima EN 12201-2 i EN 805, pri čemu ni u jednoj od navedenih stavki nije predviđena mogućnost dokazivanja ekvivalentnosti, odnosno nije navedeno „ili ekvivalent". Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 87 stav 1 ZJN propisano je da se tehničkim specifikacijama utvrđuju karakteristike koje su potrebne za robe, usluge i radove, zatim stavom 2 ovog člana propisano da je naručilac dužan da tehničkom specifikacijom omogući jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, te stavom 4 tačka 2 ovog člana propisano da se tehnička specifikacija predmeta nabavke određuje upućivanjem na crnogorske standarde, norme ili srodne dokumente, tehničke propise i tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izvođenje radova ili upotrebu roba, koji su usaglašeni sa evropskim standardima, tehničkim propisima ili zajedničkim tehničkim specifikacijama, uz navođenje riječi „ili ekvivalentan", a ako takve norme, tehnički propisi i tehničke specifikacije ne postoje u Crnoj Gori, upućivanjem na evropske standarde, tehničke propise, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme i druge tehničke referentne sisteme koje su utvrdila evropska tijela za normiranje.

Članom 88 stav 3 ZJN propisano je da izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se ne može

precizno i razumljivo opisati predmet nabavke u skladu sa članom 87 stav 4 ovog zakona, mogu se navesti elementi kao što je robni znak, patent, tip ili proizvođač, pod uslovom da takav navod bude praćen riječima "ili ekvivalentno".

Naručilac je tehničkom specifikacijom predmeta nabavke za stavke 6 i 7 u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Konstrukcija - nasip od gabiona", te u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", između ostalog, predvidio: „Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223", dok je za stavke 83 i 84 u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Hidrotehnika - instalaterski radovi", između ostalog, predvidio: „Nabavka, transport i montaža vodovodnih cijevi od polietilena visoke gustoće PEHD klase PE-100 SDR 11 za pritiske PN10 bara čiji kvalitet odgovara EN 12.201-2".

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da tehnička specifikacija predmeta nabavke za stavke 6, 7, 83 i 84 nije suprotna čl. 87 i 88 ZJN. Ovo iz razloga što odredba člana 87 stav 4 tačka 2 ZJN ne propisuje obavezu navođenja formulacije „ili ekvivalent" u slučaju upućivanja na harmonizovane evropske standarde.

Neosnovani su žalbeni navodi žalioca „Was Design" DOO Podgorica i žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je uslov stručne i tehničke sposobnosti u pogledu posjedovanja minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta javne nabavke u suprotnosti sa čl. 8, 12 i 101 ZJN, iz razloga što je prekomjerno i neproporcionalno restriktivan, jer su „slični poslovi" definisani gotovo identično kao „isti poslovi", uz zadržavanje identičnih tehničkih parametara (vrsta objekta visokogradnje/hidrotehničkog objekta i obavezna ugradnja „trisoplasta" ili ekvivalenta iste minimalne vrijednosti), zatim iz razloga što je istim zahtijevano da ponuđač mora imati realizovan projekat u vrijednosti od najmanje 3.300.000,00 eura, pri čemu referentni projekat mora obuhvatati izvođenje radova primjenom materijala Trisoplast ili ekvivalent, te iz razloga što imenovani inženjer mora imati iskustvo na projektu iste ili slične vrijednosti. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u tački 3 „Dodatne informacije o predmetu i postupku nabavke" predvidio da je procijenjena vrijednost predmeta nabavke 4.352.083,25 eura, te u dijelu „Stručna i tehnička sposobnost", predvidio: „Privredni subjekat je dužan da posjeduje: - minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke; Privredni subjekat je dužan da posjeduje: minimum 1 (jednu) potvrdu o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke. Pod istim poslovima iz oblasti predmeta javne nabavke podrazumijevaju se radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji deponije sa ugradnjom materijala trisoplasta ili ekvivalenta minimalne vrijednosti 3.300.000,00 eura bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost. Pod sličnim

poslovima podrazumijevaju se radovi na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji građevinskih objekata (brane, akumulacije, nasipe) sa ugradnjom materijala trisoplasta ili ekvivalenta minimalne vrijednosti 3.300.000,00 eura bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost. Naručilac će u postupku provjere Izjave privrednog subjekta, radi utvrđivanja ispunjenosti navedenog uslova, tražiti sledeće dokaze: Potvrde izdate od strane investitora, odnosno korisnika o pruženim uslugama, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koja sadrži opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen. Napomene: Kao validne potvrde će se uzimati one u kojim je posao završen u poslednjih 5 godina. U slučaju da se potvrda odnosi na zajedničku ponudu referenca se računa nosiocu (lideru) zajedničke ponude".

Pri ovakvom stanju stvari, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac predmetni uslov vezao za prirodu i složenost predmeta javne nabavke, te da su radovi na deponijama, branama, akumulacijama i nasipima u skladu sa članom 7 tačka 6 Zakona o izgradnji objekata („Sl. list CG", br. 19/25, 92/25 i 160/25), tj. po svojoj tehničkoj prirodi inženjerski radovi visokog stepena složenosti. Navodi žalioca da su „slični poslovi" faktički izjednačeni sa „istim poslovima" nijesu osnovani, jer sama činjenica da se u oba slučaja zahtijeva određeni tehnički materijal i sličan nivo vrijednosti radova ne znači da se radi o istovjetnim poslovima, već o poslovima slične prirode i složenosti. Takođe, Komisija za zaštitu prava nalazi da žalioci nijesu dokazali da predmetni uslov dovodi do neopravdanog ograničenja tržišne konkurencije, niti da isti može ispuniti samo ograničen broj privrednih subjekata. Osim navedenog, zahtjev u pogledu minimalne vrijednosti referentnog projekta od 3.300.000,00 eura je u skladu sa članom 101 st. 2 i 3 ZJN i predstavlja objektivan i mjerljiv kriterijum kojim se obezbjeđuje da ponuđač ima iskustvo u realizaciji projekata sličnog obima i finansijske vrijednosti, što je od značaja za uspješno izvršenje predmetne nabavke. Takođe, Komisija za zaštitu prava nalazi da je zahtjev koji se odnosi na iskustvo imenovanog inženjera, u funkciji obezbjeđenja stručnog kadra koji ima adekvatno iskustvo u vođenju projekata slične vrijednosti i složenosti, te je kao takav povezan sa predmetom nabavke i srazmjernan predmetu nabavke.

Prilikom odlučivanja o žalbenom navodu Komisija za zaštitu prava je imala u vidu svoje rješenje UP. 0903-15/2023 od 09.03.2023.g. na koje se žalilac „Bemax" DOO Podgorica poziva u žalbi, ali nalazi da isto nije od uticaja na drugačije rješavanje u ovoj pravnoj stvari, jer nije u pitanju istovjetna pravna i činjenična situacija. Ovo iz razloga što je u navedenom rješenju Komisija za zaštitu prava utvrdila da je naručilac povrijedio načelo obezbjeđivanja konkurencije iz člana 8 ZJN, jer je onemogućio da u konkretnom postupku javne nabavke učestvuju ponuđači koji imaju iskustvo na izvođenju radova koji su po svojoj prirodi zahtijevniji od poslova na sanaciji postojećih ili izgradnji novih trotoarskih površina, što u predmetnom postupku javne nabavke nije slučaj iz

razloga što je naručilac zahtijvanim uslovom stručne i tehničke sposobnosti pod sličnim poslovima definisao radove na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji građevinskih objekata (brane, akumulacije, nasipi) koji radovi su tehnički složeniji od radova na izgradnji/rekonstrukciji/sanaciji građevinskih deponije.

Neosnovani su žalbeni navodi žalioca „Was Design" DOO Podgorica i žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je tenderska dokumentacija suprotna čl. 87 stav 2 i 88 st. 1 i 4 ZJN, jer je naručilac odnosno projektant usvojio rješenje sa materijalom „Trisoplast" i formalno dopisao i „ili ekvivalent", na koji način je tehničke karakteristike prilagodio jednom proizvođaču/ponuđaču. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom utvrdio tehničku specifikaciju predmeta nabavke, kojom je za stavku 22, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Tehnologija - radovi na deponiji - priprema podloge", te u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Planiranje dna deponije na projektovane kote sa nabijanjem materijala do zahtijevane zbijenosti (30MPa) i ugradnja Trisoplasta ili ekvivalent u sloju debljine 9 cm (u sabijenom stanju). Trisoplast ili ekvivalent se ugrađuje u svemu prema zahtijevima proizvođača. Cijena obuhvata dopremu i montažu postrojenja za proizvodnju trisoplasta ili ekvivalenta, obezbjeđenje pjeskovitog materijala, privremeno skladištenje, lokalni transport, ugradnju, valjanje na projektovane kote kao i uzimanje i analizu uzoraka ugrađenog materijala radi kontrole kvaliteta. Materijal mora biti u skladu sa EU Direktivom 1999/31/EC - standardi za prirodne i vještačke barijere i membrane), kada je u pitanju deponovanja opasnog, neopasnog ili inertnog otpada na/u zemljište. Obračun po m2 površine", te u tački 4 tenderske dokumentacije (Način utvrđivanja ekvivalentnosti), predvidio: Način utvrđivanja ekvivalentnosti: „Ukoliko je u tehničkim specifikacijama predmeta nabavke naveden robni znak, marka, patent, tip ili proizvođač, uz naznaku „ili ekvivalent", privredni subjekat je dužan da u svojoj ponudi u opciji „odgovor" u dijelu Tehnička specifikacija predmeta nabavke tačno navede koji robni znak, marku, patent, tip ili proizvođača nudi, dok sav ostali tekst iz tehničke specifikacije predmeta nabavke može biti prepisan u ponudi ne mijenjajući ništa u odnosu na tekst koji je dao naručilac. Ukoliko privredni subjekat u svojoj ponudi nudi robni znak, marku, patent, tip ili proizvođača koji nije naveden u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke od strane naručioca već nudi tzv ekvivalentan robni znak, marku, patent, tip ili proizvođača u odnosu na one koji su navedeni od strane naručioca, u tom slučaju je dužan u ponudi dostaviti dokaz o ekvivalentnosti. Dokaz o ekvivalentnosti podrazumijeva da se u ponudi dostavi tehnička dokumentacija u formi sertifikata ili atesta koja se odnosi na tzv ekvivalentan robni znak, marku, patent, tip ili proizvođača koji se nudi i ta tehnička dokumentacija treba biti izdata od strane akreditovanog tijela. Ovom tehničkom dokumentacijom je potrebno da se potvrdi da ponuđeni proizvod (ekvivalent) ima iste karakteristike

kao karakteristike proizvoda zahtijevanih tehničkom specifikacijom predmeta nabavke ili da ponuđeni proizvod (ekvivalent) ima bolje karakteristike od karakteristika proizvoda zahtijevanih tehničkom specifikacijom predmeta nabavke. U slučaju da se dokazuje da ponuđeni proizvod ima bolje karakteristike od karakteristika proizvoda zahtijevanih tehničkom specifikacijom predmeta nabavke to treba da bude konstatovano u tehničkoj dokumentaciji koja se dostavlja kao dokaz o ekvivalentnosti. U odnosu na zahtjeve iz tehničke specifikacije predmeta nabavke koji se odnose na usaglašenost sa standardima privredni subjekti mogu ponuditi ekvivalentne standarde uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti ponuđenog standarda. Dokaz o ekvivalentnosti ponuđenog standarda u odnosu na navedeni standard treba biti dostavljen u formi potvrde o ekvivalentosti tih standarda koje mora biti izdata od strane nacionalnog tijela za standardizaciju".

Pri ovakvom stanju stvari, Komisija za zaštitu prava nalazi da navođenje konkretnog proizvoda, uz dodatak „ili ekvivalent", nije suprotno ZJN, ukoliko je takvo navođenje praćeno jasnim i objektivnim kriterijumima za utvrđivanje ekvivalentnosti, što je u konkretnom slučaju učinjeno. Navodi žalioca „Bemax" DOO Podgorica da su tehničke karakteristike definisane na način da faktički odgovaraju samo jednom proizvođaču nijesu potkrijepljeni dokazima, već predstavljaju paušalne tvrdnje. Naime, Komisija za zaštitu prava nalazi da žalilac „Bemax" DOO Podgorica nije dokazao da na tržištu ne postoje drugi proizvodi koji mogu zadovoljiti propisane tehničke zahtjeve, niti da su isti postavljeni na način koji onemogućava konkurenciju. Komisija za zaštitu prava dalje cijeni da je naručilac tehničku specifikaciju predmeta nabavke definisao u skladu sa projektom i potrebama konkretnog predmeta nabavke, te da je bio ovlašćen da propiše tehničke karakteristike koje smatra neophodnim za kvalitetnu realizaciju ugovora. Činjenica da su tehnički zahtjevi detaljno definisani, uključujući način ugradnje i kontrolu kvaliteta, sama po sebi ne predstavlja ograničenje konkurencije, već ima za cilj obezbjeđenje odgovarajućeg kvaliteta i funkcionalnosti izvedenih radova. Imajući u vidu da je naručilac omogućio nuđenje ekvivalentnih proizvoda, uz jasno propisan način dokazivanja ekvivalentnosti, Komisija za zaštitu prava nalazi da predmetna tehnička specifikacija predmeta nabavke ne dovodi do neopravdanog ograničenja konkurencije, niti je prilagođena konkretnom privrednom subjektu. Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da tehnička specifikacija predmeta nabavke nije sačinjena suprotno čl. 87 stav 2 i 88 st. 1 i 4 ZJN.

Prilikom odlučivanja o žalbenim navodima Komisija za zaštitu prava je imala u vidu svoje rješenje broj UP. 0905-125/2025 od 16.07.2025.g., na koje se žalilac „Bemax" DOO Podgorica poziva u žalbi, ali nalazi da isto nije od uticaja na drugačije rješavanje u ovoj pravnoj stvari, jer nije u pitanju istovjetna pravna i činjenična situacija. Ovo iz razloga što iz navedenog rješenja proizilazi da je naručilac u konkretnom postupku javne nabavke u tački 3 tenderske dokumentacije

„Način utvrđivanja ekvivalentnosti" naveo da „Nije primjenjivo", pa nije bilo jasno na koji način će utvrđivati ekvivalentnost dostavljenih standarda koje je predvidio uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke. Nasuprot navedenoj situaciji naručilac je u predmetnom postupku javne nabavke jasno propisao način dokazivanja ekvivalentnosti.

Osnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da naručilac nije usaglasio, odnosno adekvatno prilagodio tendersku dokumentaciju jedinicama mjere za stavke 121 (m' dužni vs m^2), 32 (m^2 vs ha) i 21 (paušal vs kom), iz čega proizilazi da se prva jedinica mjere pominje kao obračun u koloni „bitne karakteristike predmeta javne nabavke", a druga se odnosi na jedinicu mjere u koloni količine. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom utvrdio tehničku specifikaciju predmeta nabavke, kojom je za stavku 21, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Tehnologija - radovi na deponiji - priprema podloge", zatim u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Crpljenje podzemne vode za vrijeme formiranja kada i polaganja sloja trisoplasta ili ekvivalent. Crpljenje vode vršiti odgovarajućim pumpama. Za vrijeme izvođenja navedenih pozicija, dno kade mora biti bez vode. Obračun paušalno", te u rubrici „Količina", predvidio: „1 kom", zatim za stavku 32, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Tehnologija – rekultivacija", u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Tretman zemljišta za biološku rekultivaciju. Obračun po m2 tretiranog zemljišta", te u rubrici „Količina", predvidio: „2 ha", a za stavku 121 u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Saobraćaj - kolovozna konstrukcija i objekti - izrada betonske kanalete", u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Nabavka, transport i ugradnja betonske kanalete C 45/50 u svemu u skladu sa detaljima iz projekta. U cijenu uračunat sav materijal za ugradnju uključujući i libažni sloj. Način ugrađivanja kvalitet i količine veziva kao i sve potrebne postupke sprovesti prema važećem standardu za prefabrikovane betonske elemente. Obračunava se i plaća po m' ugrađene kanalete", te u rubrici „Količina", predvidio: „175,11 m^2".

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da tehnička specifikacija predmeta nabavke za stavke 21, 32 i 121 nije u skladu sa članom 86 ZJN. Ovo iz razloga što neusaglašenost jedinica mjere između kolona koje se odnose na način obračuna i količinu, kao i izostanak preciznog definisanja odnosa između različitih jedinica mjere, dovodi do toga da su ponuđači upućeni na samostalno tumačenje i preračunavanje podataka, što može uticati na uporedivost ponuda i dovodi u pitanje princip jednakog tretmana ponuđača.

Osnovan je žalbeni navod žalioca „Was Design" DOO Podgorica da je uslov za učešće u postupku javne nabavke kojim je naručilac predvidio obavezan dolazak i obilazak lokacije

suprotan članu 8 ZJN, iz razloga što je u pitanju formalni zahtjev koji nije nužan za podnošenje ponude i koji može dovesti do neopravdanog ograničenja konkurencije, jer obaveza fizičkog prisustva kao preduslova za validnost ponude nije proporcionalna predmetu nabavke, posebno imajući u vidu da se sve relevantne tehničke informacije moraju nalaziti u tenderskoj dokumentaciji. Ovo iz sljedećih razloga:

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u dijelu „Drugi uslovi", predvidio: „Ponuđač je u obavezi da prije podnošenja ponude sa predstavnicima Naručioca izvrši obilazak lokacije, o čemu će Naručilac sačiniti zapisnik i izdati zainteresovanom ponuđaču potvrdu o izvršenom obilasku lokacije, koja mora biti sastavni dio ponude ponuđača. Prije obilaska lokacije ponuđač je dužan da putem cejn-a dostavi zahtjev kako bi kontakt osoba organizovala obilazak lokacije".

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac propisivanjem obaveznog obilaska lokacije kao uslova za učešće u postupku povrijedio načelo obezbjeđivanja konkurencije iz člana 8 ZJN. Naime, iako obilazak lokacije može biti od značaja za pripremu ponude, naručilac je dužan da tendersku dokumentaciju sačini na način da sadrži sve relevantne tehničke i druge podatke neophodne za sačinjavanje ponude, bez potrebe za dodatnim radnjama ponuđača koje nijesu nužne. U tom smislu, obavezivanje ponuđača da fizički prisustvuju obilasku lokacije, uz propisivanje dostavljanja potvrde kao sastavnog dijela ponude, predstavlja formalni uslov koji nije nužan za učešće u postupku. Dalje, ovakav zahtjev dovodi do neopravdanog ograničenja konkurencije, imajući u vidu da nameće dodatne organizacione i finansijske obaveze ponuđačima, naročito onima koji nijesu iz mjesta realizacije predmetne nabavke, čime se isti dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na druge ponuđače. Ovo tim prije što naručilac nije dokazao da je obavezni obilazak lokacije nužan za pripremu ponude, niti da se predmet nabavke ne može dovoljno precizno opisati putem tenderske dokumentacije.

Osnovani su žalbeni navodi žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je tenderska dokumentacija suprotna članu 86 ZJN, iz razloga što tehnička dokumentacija koja je objavljena na web site-u naručioca pod nazivima fajlova „Saobraćaj", „Konstrukcija" „Hidrotehnika" „Elektroinstalacije jake struje" ne sadrži stranice koje su nabrojane u naslovima a odnose na predmjer i predračun radova, zatim iz razloga što ista ne sadrži Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu, te iz razloga što tehnička dokumentacija nije potpisana od strane projektanta i revidenta. Ovo iz sljedećih razloga:

Član 86 ZJN propisano je: „Naručilac je dužan da tendersku dokumentaciju sačini na jasan, precizan i razumljiv način kojim se omogućava podnošenje odgovarajućih i uporedivih prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda. Tenderska dokumentacija mora da sadrži sve podatke na osnovu

kojih će ponuđaču biti poznati svi troškovi koje može imati u vezi sa predmetom javne nabavke".

Naručilac je tenderskom dokumentacijom utvrdio tehničku specifikaciju predmeta nabavke koju je razvrstao na 167 stavki, kojom je za stavke 1-11, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Konstrukcija-nasip od gabiona", zatim za stavke 49-66, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Hidrotehnika – zemljani radovi", za stavke 67-78, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Hidrotehnika – betonski radovi", za stavke 79-81, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Hidrotehnika – armirački radovi", za stavke 82-102 u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Hidrotehnika – instalaterski radovi", za stavke 102-111, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Hidrotehnika – septička jama", za stavke 122-140, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio „Elektroinstalacije jake struje". Naručilac je za sve navedene stavke predvidio bitne karakteristike predmeta nabavke koje i količine. Takođe, naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacije u dijelu „Drugi uslovi", predvidio: „Projektant: „Urbi pro" d.o.o. Podgorica; Lica: Dušan Džudović, dipl.ing.arh., Đorđina Lovrić, dipl.inž.građ., Zorica Perišić dipl.inž.građ., Jovana Perović, spec.sci.građ., Slobodan Marković, dipl.ing.el., Žarko Asanović, dipl.ing.el i spec. zop-a. Revident: „Ding" d.o.o. Podgorica; Lica: Danilo Bašić, dipl.inž.građ., Predrag Lutovac, dipl.inž.građ., Darka Vulović, dipl.inž.el., Ljuban Delić, dipl.inž.el.", te takođe u dijelu „Drugi uslovi", predvidio: „Projekat je dostupan na web site-u naručioca i isti možete preuzeti na sljedećem linku: Tehnička dokumentacija - Izvođenje radova na zatvaranju i rekultivaciji privremenog skladištenja (www.gov.me)".

Komisija za zaštitu prava je izvršila uvid u link Tehnička dokumentacija - Izvođenje radova na zatvaranju i rekultivaciji privremenog skladištenja (www.gov.me)" i utvrdila da se na navedenom linku nalazi sljedeća tehnička dokumentacija: Elaborat geotehničkih istražnih radova; Elaborat zaštite na radu; Elaborat zaštite od požara; Elektroinstalacije jake struje; Hidrotehnika sa tehnologijom; Izmještanje dijela trase 10 kV dalekovoda; Konstrukcija; Projekat geotehničkih istražnih radova. Uvidom u tehničku dokumentaciju pod nazivom Saobraćaj, Konstrukcija, Hidrotehnika sa tehnologijom i Elektroinstalacija jake struje Komisija za zaštitu prava je utvrdila da se u istoj ne nalazi predmjer i predračun radova, zatim da priložena tehnička dokumentacija ne sadrži Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu, te da tehnička dokumentacija ne sadrži potpis projektanta i revidenta.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa članom 86 ZJN, jer ne sadrži sve neophodne podatke za pripremu odgovarajućih i uporedivih ponuda. Naime, iako je naručilac u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke naveo određene stavke i količine radova, takva specifikacija ne može zamijeniti projektni predmjer i predračun, koji čine sastavni dio tehničke dokumentacije i predstavljaju osnov za precizno formiranje ponude. Takođe, nedostatak Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu

onemogućava ponuđače da sagledaju sve obaveze i troškove koji mogu proisteći iz izvođenja radova, čime se dovodi u pitanje mogućnost podnošenja uporedivih ponuda. Osim navedenog, dostavljena tehnička dokumentacija ne sadrži potpise projektanta i revidenta, čime ista ne ispunjava uslove formalne validnosti. Naime, navođenje imena projektanta i revidenta u tenderskoj dokumentaciji ne može nadomjestiti nedostatak njihovih potpisa na samoj tehničkoj dokumentaciji.

Osnovan je žalbeni navod žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je izmjena broj 2 tenderske dokumentacije nezakonita, iz razloga što je naručilac istom u dijelu tehničke specifikacije predmeta nabavke suštinski izmjenio sadržinu revidovanog glavnog projekta, odnosno izmjenu revidovane tehničke dokumentacije. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 43 stav 1 Zakona o izgradnji objekata propisano je da je prije početka građenja objekta, investitor dužan da izvođaču radova dostavi: građevinsku dozvolu, ovjereni revidovani glavni projekat na osnovu kojeg je izdata građevinska dozvola i prijavu početka građenja, u elektronskoj formi u PDF formatu i analognoj formi koja je istovjetna ovjerenoj elektronskoj formi. U konkretnom slučaju investitor, odnosno naručilac je tendersku dokumentaciju sačinio na osnovu Glavnog projekta koje je izradilo privredno društvo „Urbi pro" DOO Podgorica, a čiju reviziju je izvršilo privredno društvo „Ding" DOO Podgorica, te je prilikom sačinjavanja tendersku dokumentaciju uskladio tehničku specifikaciju sadržini revidovanog projekta.

Naručilac je izmjenom broj 2 tenderske dokumentacije izmijenio stavke 4, 5, 6, 7, 8, 33 i 34 na način što je za stavku 4 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Izrada obodnog nasipa od gabiona. Dužina nasipa je 316 m , širina nasipa u kruni 2 m. Gabioni se formiraju od heksagonalnog pletiva, od trostruko upletene teško pocinkovane čelične žice (zatezne čvrstoće od 350N/mm2 do 550 N/mm2). Za izradu koristiti gabionske koševe od pletiva sljedećih karakteristika: okca otvora 80x100mm, min. debljina žice 3.8 mm, minimalno cinkovanje 275g/m2. Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223. Obračun po m3 upotrijebljenog materijala. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad. Cijena obuhvata: nabavku i transport žičanih koševa, punjenje kamenom na licu mjesta, zatvaranje sanduka prošivanjem žicom, ugradnju sloja betona i ugradnju prema projektovanoj trasi nasipa. dim 1,0x1,0x1,5m", zatim za stavku 5 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: „Izrada gabionskih koševa od zavarene žice, veličine okca 5x10cm / 10x10cm, debljine žice 5mm, minimalne zatezne čvrstoće 450N/mm2, minimalne debljine zaštitnog premaza protiv korozije 350g/m2. Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223. Obračun po m3 upotrijebljenog materijala. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad. Cijena obuhvata:

nabavku i transport žičanih koševa, punjenje kamenom na licu mjesta, zatvaranje sanduka prošivanjem žicom, ugradnju sloja betona i ugradnju prema projektovanoj trasi nasipa. dim 1,0x1,0x2,0m", za stavku 6 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predvidio: „Izrada gabionskih koševa od zavarene žice, veličine okca 5x10cm/ 10x10cm, debljine žice 5mm, minimalne zatezne čvrstoće 450N/mm2, minimalne debljine zaštitnog premaza protiv korozije 350g/m2. Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223. Obračun po m3 upotrijebljenog materijala. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad. Cijena obuhvata: nabavku i transport žičanih koševa, punjenje kamenom na licu mjesta, zatvaranje sanduka prošivanjem žicom, ugradnju sloja betona i ugradnju prema projektovanoj trasi nasipa. dim 1,0x1,0x3,0m", za stavku 7 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predvidio: „Izrada gabionskih koševa od zavarene žice, veličine okca 5x10cm/10x10cm, debljine žice 5mm, minimalne zatezne čvrstoće 450N/mm2, minimalne debljine zaštitnog premaza protiv korozije 350g/m2. Gabioni moraju da ispunjavaju zahtjeve standarda EN 10223. Obračun po m3 upotrijebljenog materijala. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad. Cijena obuhvata: nabavku i transport žičanih koševa, punjenje kamenom na licu mjesta, zatvaranje sanduka prošivanjem žicom, ugradnju sloja betona i ugradnju prema projektovanoj trasi nasipa. dim 1,0x1,0x4,0m", za stavku 8 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predvidio: „Izrada obodne gabionske zaštite od krupnog kamenog nabačaja sa složenim poluobrađenim kamenom srednje krupnoće d=50cm sa utiskivanjem u šljunčanoj podlozi i sa fugama u cementnom malteru R 1:2 prosječne debljine 2.5cm sa tri strane kamena", za stavku 33 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predvidio: „Nabavka, transport i sadnja visokog drveća sa busenom, prema uputstvima dobavljača – rasadnika. Obračun po komadu zasađenog drveta. Abies concolor Clt 110 - h=2,0-2,5 m", te za stavku 34 iz tehničke specifikacije predmeta nabavke, predvidio: Nabavka, transport i sadnja listopadnog šiblja sa busenom, prema uputstvima dobavljača - rasadnika. Obračun po komadu zasađene biljke. Prunus laurocerasus Clt 5 - h=0,6-0,8 m".

U konkretnom slučaju investitor, odnosno naručilac je tendersku dokumentaciju sačinio na osnovu Glavnog projekta koje je izradilo privredno društvo „Urbi pro" DOO Podgorica, a čiju reviziju je izvršilo privredno društvo „Ding" DOO Podgorica, te je prilikom sačinjavanja tendersku dokumentaciju uskladio tehničku specifikaciju sadržini revidovanog projekta.

Dakle, kako iz navedene odredbe Zakona o izgradnji objekata proizilazi da dokumentacija za građenje mora da sadrži ovjereni revidovani glavni projekat na osnovu kojeg je izdata građevinska dozvola, to naručilac nema pravo da u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke, koja se sačinjava na osnovu revidovanog glavnog projekta, mijenja njegovu sadržinu, niti da je upodobljava interesima bilo kojeg ponuđača.

Osnovan je žalbeni navod žalioca „Bemax" DOO Podgorica da je tehnička specifikacija predmeta nabavke za stavku 1 suprotna članu 87 stav 3 ZJN, iz razloga što je naručilac predvidio korišćenje materijala iz iskopa za punjenje gabiona bez prethodno definisanih fizičko-mehaničkih karakteristika tog materijala. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 87 stav 3 ZJN propisano je: „Tehnička specifikacija, zavisno od vrste predmeta nabavke, sadrži opis, odnosno naziv predmeta nabavke u cjelini, po partijama i po stavkama, bitne karakteristike predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke koji su bitni za sačinjavanje ponude i izvršenje ugovora, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine".

Naručilac je tehničkom specifikacijom predmeta nabavke za stavku 1, u rubrici „Opis predmeta nabavke", predvidio: „Konstrukcija - nasip od gabiona", te u rubrici „Bitne karakteristike predmeta nabavke", predvidio: Iskop materijala II i III kategorije za izradu obodnog nasipa. Iskop se vrši mašinskim putem do projektovane kote. Dno iskopa se planira sa nabijanjem do potrebne zbijenosti. Materijal iz iskopa deponovati na stranu i koristiti za punjenje gabiona, neupotrebljivi materijal odložiti na deponiju. Obračun po m3 iskopa. U cijenu uračunat sav potreban materijal i rad".

Imajući u vidu da gabioni predstavljaju inženjerske konstrukcije koje zahtijevaju upotrebu materijala određenih fizičko-mehaničkih karakteristika (npr. granulacija, čvrstoća, otpornost na mraz i habanje), to Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac bio dužan da precizno definiše takve karakteristike u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke. Izostankom ovih podataka, ponuđačima nije omogućeno da na jasan i precizan način sagledaju zahtjeve u pogledu kvaliteta materijala, što može dovesti do različitog tumačenja zahtjeva i neuporedivih ponuda. Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da tehnička specifikacija u ovom dijelu nije sačinjena na jasan i precizan način, niti sadrži sve bitne karakteristike predmeta nabavke, kako je to propisano članom 87 stav 3 ZJN.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je pobijana tenderska dokumentacija nezakonita u dijelu tehničke specifikacije predmeta nabavke za stavke 1, 21, 32 i 121, zatim u dijelu tačke 25 Uslova za učešće i zahtjeva u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, u dijelu tehničke dokumentacije: „Saobraćaj", „Konstrukcija" „Hidrotehnika" i „Elektroinstalacije jake struje", te u dijelu izmjene broj 2 od 24.02.2026.g., zbog čega istu treba poništiti u naznačenom dijelu, kako bi naručilac otklonio utvrđene nepravilnosti u skladu sa članom 94 ZJN, a što je dužan da učini shodno članu 192 stav 3 ZJN.

Pored ispitivanja žalbenih navoda žalioca, Komisija za zaštitu prava je, u skladu sa članom 196 ZJN, po službenoj dužnosti, utvrdila da u ovoj fazi postupka javne nabavke nije učinjena nijedna od bitnih povreda pravila postupka javne nabavke iz člana 195 ovog zakona.

Budući da su žalbe usvojene, Komisija za zaštitu prava će vratiti žaliocima sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka u iznosu od po 20.000,00 eura, shodno članu 188 stav 5 ZJN, u roku od 15 dana nakon pravosnažnosti ovog rješenja.

Takođe, iz istih razloga, Komisija za zaštitu prava nalazi da su osnovani zahtjevi žalilaca za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbi, pa imajući u vidu da je članom 206 stav 4 ZJN propisano da se naknada za rad advokata određuje u skladu sa Advokatskom tarifom Advokatske komore Crne Gore („Sl. list CG", br. 132/25 i 153/25) i za sačinjavanje podnesaka za neprocjenjive predmete u upravnom postupku i upravnom sporu, kao i činjenicu da su žalbe sačinjene od strane advokata za koje su dostavljeni dokazi da su registrovani kao obveznici PDV-a, to im se određuju troškovi postupka po ovom osnovu u iznosu od po 847,00 eura, sa uračunatim PDV-om, po stopi od 21%, u skladu sa čl. 1 stav 3, 5 stav 5 i 8 st. 1 i 2, tarifnim brojem 6 tačka 7 i tarifnim brojem 9 Advokatske tarife Advokatske komore Crne Gore, koje troškove im je naručilac dužan nadoknaditi u skladu sa članom 94 stav 3 Zakona o upravnom postupku i članom 12 stav 3 Uredbe o naknadi troškova i nagradi u upravnom postupku („Sl. list CG", broj 18/16), jer je predmetni postupak javne nabavke pokrenut po službenoj dužnosti, a po žalbi je odlučeno u korist žalilaca.

Na osnovu izloženog, a primjenom člana 192 stav 1 tačka 8 i člana 206 stav 1 ZJN, Komisija za zaštitu prava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti

Protiv ovog rješenja može se pokrenuli upravni spor tužbom Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana objavljivanja rješenja na ESJN i na internet slanici Komisije za zaštitu prava.

Danom objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava, smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku, shodno članu 193 stav 4 ZJN.

Predsjednik vijeća,

Danilo Lj. Marković

Dostavna naredba:

- Objaviti rješenje na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava u roku od tri dana od dana donošenja rješenja,
- dostaviti u a/a.